

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET

VLASTIVEDA

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE	ISCED 1
VYUČOVACÍ JAZYK	SLOVENSKÝ JAZYK
VZDELÁVACIA OBLASŤ	ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ
PREDMET	VLASTIVEDA
SKRATKA PREDMETU	VLA
ROČNÍK	ŠTVRTÝ
ČASOVÁ DOTÁCIA	2 HODINY TÝŽDENNE 66 HODÍN ROČNE
MIESTO REALIZÁCIE	TRIEDA KNIŽNICA EKO-UČEBŇA VEREJNÉ PRIESTRANSTVÁ V NAŠEJ OBCI EXTERIÉR ŠKOLY - EKOZÁHRADKA

Úvod

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však

nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard z vlastivedy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

Charakteristika predmetu

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôsobené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

Ciele predmetu

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

Kompetencie

Kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,

- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

Kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

Kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,

- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch.

Vzdelávací štandard

Slovensko - 66 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. Ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadriť vlastnými slovami, čo je mapa, - identifikovať znaky na mape (farby, tvary), - odmerať podľa nakreslenej (grafickej) mierky vzdialenosti na mape, - ukázať polohu Slovenska na mape sveta a Európy, - ukázať na mape Slovenska svoju obec, - rozprávať o ceste od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie) – „Čítanie z mapy = prstom po mape“, - pátrať po obrazovom materiáli 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastivedná mapa Slovenska, znaky na mape a v legend, svetové strany na mape, poloha miestnej krajiny na Slovensku, význam modrej, hnedej a zelenej farby na mape, kreslená mierka - Tatry, Nízke Tatry, Pieniny, Malá Fatra, Veľká Fatra, Poľana, Kremnické vrchy, Štiavnické vrchy, Slovenské Rudohorie, Podunajská nížina, Východoslovenská nížina, Záhorská nížina, Váh, Dunaj, Hron, Dunajec, Demänovské jaskyne, Domica - listnaté, zmiešané a ihličnaté lesy, <ul style="list-style-type: none"> - TANAP - pamiatky (UNESCO) Slovenska (Bardejov, Vlkolínec, Banská Štiavnica sokolím, Spišský hrad a okolie, jaskyne Slovenského krasu,

<p>(internet, médiá) z cesty a interpretovať ho,</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlíšiť na ceste od Tatier k Dunaju tri známe pohoria a tri kotliny, - prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Tatier k Dunaju, - porozprávať o ceste od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) - cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí – „Čítajú zmapy = prstom po mape“, - prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Dunaja po Hornád, - opísať výlet od Hornádu po Dunajec (zKošíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš - „Čítanie z mapy = prstom po mape“, - prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty po hradoch na východe Slovenska, - identifikovať päť najvýznamnejších kultúrnohistorických pamiatok Slovenska na mape, - vytvoriť zoznam desiatich prírodných divov Slovenska, <ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť pomocou mapy najvýznamnejšie cesty Slovenskom, - zistiť na obrázkoch, ako sa krajina 	<p>bukové lesy Východných Karpát, Levoča, drevené kostolíky)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bratislava, Košice, Trnava Bratislavský hrad, Devín, Trenčiansky hrad, Bojnický zámok a zoo, Dunaj, Nitriansky hrad, Žilina, Kysuce, Martin, Strečno, Orava, Oravský hrad a priehrada, Horehronie, Banská Bystrica, Zvolenský zámok, Spiš, Poprad, Prešov - Konštantín (Cyril) a Metod, Svätoplukove prúty, vpády Tatárov a Turkov, Mária Terézia, Ľudovít Štúr, prvá svetová vojna, Milan Rastislav Štefánik, Tomáš Garrigue Masaryk, <ul style="list-style-type: none"> - druhá svetová vojna, - samostatná Slovenská republika, <ul style="list-style-type: none"> - naše štátne symboly
---	--

Slovenska menila (historické obrazy), - vytvoriť plán cesty po Slovensku.	
--	--

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní vlastivedy sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce pri prezentovaní vlastivedného učiva. V 4. Ročníku sa zameriame najmä na tieto **metódy** a postupy práce:

- tvorby vlastivednej kroniky,
- vyhľadávania informácií,
- práce s internetom,
- demonštrácie,
- pozorovania,
- počúvania,
- opisu udalostí, javov a vecí,
- rozhovoru,
- čítania,
- brainstormingu,
- porovnávaní,
- pokusov a experimentov,
- alternatívnych úloh,
- plánovania,
- didaktické hry,
- metódy hodnotenia,
- dramatizácie na vyučovaní,
- diskusie,
- a metódy práce s mapou.

Formy vyučovania vlastivedy:

- skupinové vyučovanie,
- problémové vyučovanie,
- projektové vyučovanie,
- exkurzia a vychádzka.

Hodnotenie predmetu

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Základným dokumentom, ktorým sa budeme riadiť, sú Metodické pokyny na hodnotenie žiakov ZŠ č. 22/2011. V triedach, v ktorých je väčší počet žiakov zo SZP učiteľ prihliada na túto skutočnosť. Môže znížiť obsah učiva (maximálne 10 %), náročnosť písomných, kontrolných prác. Musí byť však zachovaný predpísaný tematický obsah.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové),
- d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi a pracovníkmi poradenských zariadení,
- e) rozhovormi so žiakom a zástupcami žiaka.

Žiak by mal byť v polročnom hodnotiacom období vyskúšaný aspoň 2-krát ústne, písomne alebo prakticky t. j. pri klasifikácii musí mať minimálne 2 známky z predmetu v každom polroku.

Predmet je v 4. ročníku klasifikovaný.

Učiteľ je povinný viesť evidenciu o každej klasifikácii žiaka.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre 4. ročník základnej školy bude hodnotiť známkou týmito stupňami:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotíme: vzťah a prístup k predmetu, schopnosť samostatne odpovedať, úprava a vedenie zošita, projekty, aktivitu na vyučovaní, orientáciu na mape, písomné práce na záver prebratého tematického celku.

Prostriedky hodnotenia: Žiaci sú priebežne hodnotení známkami.

Povinné: kontrolné práce po tematických celkoch, ústne skúšanie.

Nepovinné: projekty na ľubovoľnú tému k prebratému učivu, úprava zošitov, bleskovky.

Prierezové témy

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Slovensko na mape	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa Slovenska • Znaky na mape • Grafická mierka • Vodstvo na mape Slovenska • Povrch Slovenska • Príroda Slovenska • Opakovanie témy Slovensko na mape
	Slovensko v minulosti a dnes	<ul style="list-style-type: none"> • Život v dávnej minulosti • Veľká Morava • Tatári a Turci na území dnešného Slovenska • Obdobie panovania Márie Terézie • Ľudovít Štúr a spisovný jazyk • Obdobie ČSR • Súčasné Slovensko • Opakovanie Slovensko v minulosti a dnes
	Od Tatier k Dunaju	<ul style="list-style-type: none"> • Poprad s okolím • Nízke Tatry • Liptov • Turiec • Malá a Veľká Fatra • Orava • Kysuce • Žilina s okolím • Trenčín s okolím • Myjava s okolím • Trnava s okolím • Záhorie • Malé Karpaty • Bratislava • Opakovanie Od Tatier k Dunaju
	Od Dunaja po Hornád	<ul style="list-style-type: none"> • Podunajsko • Nitra s okolím • Zlaté Moravce s okolím • Topoľčany s okolím • Prievidza s okolím • Levice s okolím • Banská Štiavnica s okolím • Kremnické vrchy • Žiar nad Hronom s okolím • Zvolenská kotlina • Banská Bystrica s okolím • Poľana • Lučenec s okolím • Rimavská Sobota s okolím • Rožňava s okolím • Opakovanie témy Od Dunaja po Hornád
	Od Hornádu po Dunajec	<ul style="list-style-type: none"> • Košice s okolím • Zemplín • Humenné s okolím • Bardejov s okolím • Prešov s okolím • Spiš • Stará Ľubovňa s okolím • Pieniny • Opakovanie témy Od Hornádu po Dunajec
	Pamiatky UNESCO	<ul style="list-style-type: none"> • Bardejov, Vlkolíne, Banská Štiavnica s okolím • Spišský hrad a okolie • Jaskyne Slovenského krasu • Bukové lesy Východných Karpát • Levoča, drevené kostolíky • Opakovanie témy Pamiatky UNESCO
	Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Slovensko v minulosti a dnes

Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Od Tatier k Dunaju	<ul style="list-style-type: none"> • Poprad s okolím • Žilina s okolím • Trenčín s okolím • Myjava s okolím • Trnava s okolím • Bratislava
	Od Dunaja po Hornád	<ul style="list-style-type: none"> • Nitra s okolím • Zlaté Moravce s okolím • Topoľčany s okolím • Prievidza s okolím • Levice s okolím • Banská Štiavnica s okolím • Žiar nad Hronom s okolím • Banská Bystrica s okolím • Lučenec s okolím • Rimavská Sobota s okolím • Rožňava s okolím
	Od Hornádu po Dunajec	<ul style="list-style-type: none"> • Košice s okolím • Zemplín • Humenné s okolím • Bardejov s okolím • Prešov s okolím • Spiš • Stará Ľubovňa s okolím
Environmentálna výchova	Slovensko na mape	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa Slovenska • Znaky na mape • Grafická mierka • Vodstvo na mape Slovenska • Povrch Slovenska • Príroda Slovenska • Opakovanie témy Slovensko na mape
	Od Tatier k Dunaju	<ul style="list-style-type: none"> • Tatry • Poprad s okolím • Nízke Tatry • Turiec • Malá a Veľká Fatra • Orava • Kysuce • Žilina s okolím • Trenčín s okolím • Myjava s okolím • Trnava s okolím • Záhorie • Malé Karpaty • Bratislava • Opakovanie Od Tatier k Dunaju
	Od Dunaja po Hornád	<ul style="list-style-type: none"> • Podunajsko • Nitra s okolím • Zlaté Moravce s okolím • Topoľčany s okolím • Prievidza s okolím • Levice s okolím • Banská Štiavnica s okolím • Kremnické vrchy • Žiar nad Hronom s okolím • Zvolenská kotlina • Banská Bystrica s okolím • Poľana • Lučenec s okolím • Rimavská Sobota s okolím • Rožňava s okolím • Opakovanie témy Od Dunaja po Hornád
	Od Hornádu po Dunajec	<ul style="list-style-type: none"> • Košice s okolím • Zemplín • Humenné s okolím • Bardejov s okolím • Prešov s okolím • Spiš • Stará Ľubovňa s okolím • Pieniny • Opakovanie témy Od Hornádu po Dunajec

	Pamiatky UNESCO	<ul style="list-style-type: none"> • Bardejov, Vlkolíne, Banská Štiavnica s okolím • Spišský hrad a okolie • Jaskyne Slovenského krasu • Bukové lesy Východných Karpát • Levoča, drevené kostolíky • Opakovanie témy Pamiatky UNESCO
Mediálna výchova	Slovensko v minulosti a dnes	<ul style="list-style-type: none"> • Život v dávnej minulosti • Veľká Morava • Tatári a Turci na území dnešného Slovenska • Obdobie panovania Márie Terézie • Ľudovít Štúr a spisovný jazyk • Obdobie ČSR • Súčasné Slovensko • Opakovanie Slovensko v minulosti a dnes
Multikultúrna výchova	Slovensko na mape	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa Slovenska • Vodstvo na mape Slovenska
	Slovensko v minulosti a dnes	<ul style="list-style-type: none"> • Život v dávnej minulosti • Veľká Morava • Tatári a Turci na území dnešného Slovenska • Obdobie panovania Márie Terézie • Ľudovít Štúr a spisovný jazyk • Obdobie ČSR • Súčasné Slovensko • Opakovanie Slovensko v minulosti a dnes
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Od Tatier k Dunaju	<ul style="list-style-type: none"> • Liptov • Malá a Veľká Fatra • Orava • Kysuce • Žilina s okolím • Trenčín s okolím • Myjava s okolím • Trnava s okolím • Záhorie • Malé Karpaty • Bratislava • Opakovanie Od Tatier k Dunaju
	Od Dunaja po Hornád	<ul style="list-style-type: none"> • Podunajsko • Nitra s okolím • Zlaté Moravce s okolím • Topoľčany s okolím • Prievidza s okolím • Levice s okolím • Banská Štiavnica s okolím • Kremnické vrchy • Žiar nad Hronom s okolím • Zvolenská kotlina • Banská Bystrica s okolím • Poľana • Lučenec s okolím • Rimavská Sobota s okolím • Rožňava s okolím • Opakovanie témy Od Dunaja po Hornád
	Od Hornádu po Dunajec	<ul style="list-style-type: none"> • Košice s okolím • Zemplín • Humenné s okolím • Bardejov s okolím • Prešov s okolím • Spiš • Stará Ľubovňa s okolím • Pieniny • Opakovanie témy Od Hornádu po Dunajec
	Pamiatky UNESCO	<ul style="list-style-type: none"> • Bardejov, Vlkolíne, Banská Štiavnica s okolím • Spišský hrad a okolie • Jaskyne Slovenského krasu • Bukové lesy Východných Karpát • Levoča, drevené kostolíky • Opakovanie témy Pamiatky UNESCO
Ochrana života a	Slovensko na mape	<ul style="list-style-type: none"> • Znak na mape

zdravia	Od Tatier k Dunaju	• Tatry
	Od Dunaja po Hornád	• Topoľčany s okolím • Prievidza s okolím • Levice s okolím
	Od Hornádu po Dunajec	• Pieniny • Opakovanie témy Od Hornádu po Dunajec

Tematický celok	Počet hodín
Slovensko na mape	7
Slovensko v minulosti a dnes	8
Od Tatier k Dunaju	17
Od Dunaja po Hornád	17
Od Hornádu po Dunajec	10
Pamiatky UNESCO	7
SPOLU	66

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

autor	učebnica/iný učebný zdroj
J. DUDÁŠOVÁ – M. MÄSIAR – P. MUCHOVÁ	Vlastiveda pre štvrtákov
	odborné publikácie k daným témam vlastivedy
	encyklopédie
	webové stránky s témami vlastivedy
	materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.